

طراحی استانداردهای آموزش بالینی کاردانی فوریت‌های پزشکی

دکتر نوید محمدی*

معصومه ضیائیها**

دکتر شهرام یزدانی***

شهرام رستاک****

* دانشیار پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران
 ** دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش پزشکی دانشکده آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران
 *** دانشیار ارتوپدی دانشکده آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران
 **** مربی بی‌هوشی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

آدرس نویسنده مسؤول: قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، دانشکده بهداشت، تلفن ۰۲۸-۳۳۳۵۹۵۰۱

Email: ziaee537@gmail.com

تاریخ پذیرش: ۹۳/۸/۲۷

تاریخ دریافت: ۹۳/۵/۲۳

*چکیده

زمینه: امروزه حرکت کیفی به سمت آموزش‌های بهینه و کارآمد در نظام‌های تعلیم و تربیت امری ضروری است و لازمه این امر انطباق برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مدیریتی با رشد حرفه‌ای، دانش تولید شده و استانداردهاست.

هدف: مطالعه به منظور طراحی استانداردهای آموزش بالینی دوره کاردانی فوریت‌های پزشکی انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه کیفی در سال‌های ۱۳۹۲-۱۳۹۳ طی چهار مرحله انجام شد. در مرحله اول، استانداردهای داخلی و خارجی در رابطه با آموزش بالینی و آموزش کاردان فوریت پزشکی (EMT Intermediate) از طریق اینترنت استخراج شد. در مرحله دوم، با بهره‌گیری از این استانداردها و اظهارنظر اساتید راهنما و مشاور و ۶ نفر از مسئولین مراکز فوریت پزشکی و اعضای هیأت علمی گروه فوریت‌های پزشکی، ۱۰۸ استاندارد در ۶ حیطه تنظیم شد. در مرحله سوم، برگه نظرسنجی پیش‌نویس استانداردها همراه با سؤال باز جهت ارزیابی کیفیت و امکان‌پذیری استانداردها با استفاده از روش دلفی و براساس نمونه‌گیری مبتنی بر هدف برای ۱۴ نفر از اعضای هیأت علمی گروه فوریت‌های پزشکی و ۱۰ نفر از مسئولین مراکز فوریت‌های پزشکی ارسال شد. در مرحله چهارم، داده‌های کمی با شاخص‌های گرایش مرکزی و پراکندگی و همچنین داده‌های کیفی با تحلیل محتوا تحلیل شدند. با توجه به نظرها و بازخوردهای ارایه شده، تغییرات ضروری در استانداردها اعمال و حاصل کار برای اظهارنظر مجدد به کارشناسان ارایه و بعد از اجماع نظر، متن نهایی استانداردها آماده شد.

یافته‌ها: ۱۰۵ استاندارد در ۶ حیطه زیر پیشنهاد شد: هیأت علمی و مدرسین بالینی (۱۴ استاندارد)، دانشجویان (۳ استاندارد)، برنامه آموزشی (۲۵ استاندارد)، منابع و تسهیلات (۱۶ استاندارد)، فعالیت‌های یاددهی-یادگیری (۲۴ استاندارد) و پیامدهای خروجی (۲۳ استاندارد).

نتیجه‌گیری: از نظر خبرگان، اکثر استانداردها مهم، شفاف، قابل اندازه‌گیری و در دانشگاه‌های مختلف، امکان‌پذیر بودند. انتظار می‌رود عملیاتی شدن مجموعه استانداردهای تدوین شده، آموزش بالینی مقطع کاردانی رشته فوریت‌های پزشکی را در ایران علمی‌تر و مؤثرتر سازد.

کلیدواژه‌ها: آموزش، استانداردهای مرجع، خدمات فوریت‌های پزشکی

*مقدمه

ضروری است.^(۱) بنابراین ارتقای کیفیت آموزش بالینی می‌تواند موجب تربیت دانشجویان توانمند و با کفایت در حوزه بالین شود. به لحاظ این که کیفیت به تنهایی نمی‌تواند به درستی سنجیده شود، بهتر است به اجزای تشکیل‌دهنده خود شکسته شود. این اجزای تشکیل‌دهنده

آموزش بالینی به لحاظ اهمیت تربیت نیروهای انسانی ماهر و متخصص، قلب آموزش رشته‌های علوم پزشکی است.^(۲) این مرحله از تحصیل فرصتی را فراهم می‌کند تا دانشجو دانش نظری را به مهارت‌های ذهنی، روانی و حرکتی متنوعی تبدیل کند که برای مراقبت از بیمار